

Κριτήρια οργάνωσης

δημοκρατικής

✘ Έφαγα 25 χρόνια ζωής, σπουδάζοντας στην θεωρία αλλά και στην πράξη την οργάνωση της ανθρώπινης εργασίας. Σας ομολογώ ότι απελπίστηκα.

Κόντρα στα όνειρα μου για συμμετοχή, για αυτονομία, για αυτοδιεύθυνση, για αυτοοργάνωση, ο Έλληνας της μεταπολιτευτικής περιόδου αρνιόταν πεισματικά να αναλάβει την ευθύνη της ενηλικίωσης του. Αρνιόταν να πάρει την υπόθεση επάνω του. Ένοιωθα συχνά πως οι άνθρωποι γύρευαν ένα κάποιο «αφεντικό» να αποθέσουν πάνω του την ευθύνη της διοίκησης και να λουφάξουν ήσυχοι στην ασφάλεια που παρέχει η άρνηση της ριψοκινδύνευσης. Κάθε συγκροτημένη προσπάθεια οργανωτικής απελευθέρωσης, εκχώρησης ουσιαστικών αρμοδιοτήτων, υποκίνησης στην ανάληψη πρωτοβουλιών, ήταν λες και πυροδοτούσε έναν υποσυνείδητο καταχωνιασμένο φόβο απέναντι σε οποιαδήποτε μορφή αυτοδιεύθυνσης της εργασίας. Σε έρευνα που έκανα, σχεδόν 1 στους 2 εργαζόμενους, έκριναν ως πιο σημαντικό πράγμα στη δουλειά τους, να ξέρουν πως θα υποστούν παρατήρηση-επίπληξη, όταν κάνουν λάθος. Τέτοια ευσυνειδησία ή τέτοια ανασφάλεια;

Οι Έλληνες της μεταπολιτευτικής περιόδου όχι μόνο ανέχονταν, αλλά απαιτούσαν επιπλέον παντού τη διαμεσολάβηση. Διαμεσολάβηση από τον δάσκαλο για την πρόσβαση στη γνώση, διαμεσολάβηση από τον βουλευτή για την άσκηση της εκχωρημένης πολιτικής τους ελευθερίας, διαμεσολάβηση από τον δικηγόρο για την άσκηση των εκχωρημένων δικαιωμάτων, διαμεσολάβηση από το αφεντικό ή την Επιθεώρηση Εργασίας για την άσκηση της εκχωρημένης κοινωνικής ελευθερίας, διαμεσολάβηση από τον παπά για την εξασφάλιση της μετά θάνατον βασιλείας των ουρανών, διαμεσολάβηση από τον μεταπράτη για την προώθηση της παραγωγής, διαμεσολάβηση από τον διαφημιστή για την επιλογή ενός προϊόντος, διαμεσολάβηση από τον κάθε Πρετεντέρη για να μάθουμε την είδηση, διαμεσολάβηση από τον κάθε ψυχαναλυτή για να ανακαλύψουμε το χαμένο εντός μας, διαμεσολάβηση από τον κάθε ευρωθρεμένο διανοούμενο για να μάθουμε την ιστορία μας. Καταλήξαμε να χρειαζόμαστε διαμεσολάβηση από την κάθε τσατσά για να βρούμε γκόμενα. Όπως ακριβώς τα ανέραστα νήπια. Και εννοώ το ανέραστος με την έννοια του ανίκανου να ριψοκινδυνεύσει στο άθλημα της σχέσης. Του ανίκανου να ωριμάσει και να αναλάβει την ευθύνη της ζωής του.

Έτσι, απaráλλαχτα ίδια, το νηπιακό και εξαρτημένο κρατίδιο, προσδοκά στη διαμεσολάβηση μια των Άγγλων, μια των Γάλλων, μια των Αμερικάνων, μια της Μέρκελ και μια του Τρισέ. Τώρα στα στερνά και του Ισραήλ ή των νεοοθωμανών του Νταβούτογλου.

«Ότε ήμην νήπιος, ως νήπιος ελάλουν, ως νήπιος εφρόνουν, ως νήπιος ελογιζόμεν», λέει η παράδοση μας. Απλά πράγματα.

Σ' αυτή την έρημο της μεταπολίτευσης, υπήρξαν πολλές νύχτες που με βασάνισε ετούτος προβληματισμός. Πως στον Διάολο καταστήσαμε έτσι; Αν πίσω απ' όλα αυτά, κρύβεται η δικαιολογημένη ανθρώπινη αβεβαιότητα ή βαθιά ανθρώπινη ανασφάλεια, τι τρόπους έχουμε να την αντιμετωπίσουμε; Γιατί δεν σκύψαμε να αφουγκραστούμε τις ίδιες τις λέξεις μας;

Λένε στην επιστήμη της πληροφορικής πως η πληροφορία είναι η μονάδα μέτρησης της αβεβαιότητας. Με άλλα λόγια όσο περισσότερες πληροφορίες έχεις, τόσο μεγαλύτερη βεβαιότητα εξασφαλίζεις. Εκεί αποσκοπούν όλα τα οργανωτικά μοντέλα και συστήματα. Στη μείωση της αβεβαιότητας. Άλλωστε με βάση την ετυμολογία της λέξης «Information» σε ολόκληρο το δυτικό κόσμο, αν θες να είσαι ασφαλής πρέπει να είσαι «In form», μέσα στη φόρμα, μέσα στον τύπο. Βρες, δηλαδή, ένα καβούκι να κλειστείς και ησύχασες. Βρες ένα οργανωτικό κουτί να βάλεις το κεφάλι σου και καθάρισες. Βρες, ύστερα, έναν μεσολαβητή να διαμεσολαβεί ανάμεσα στο δικό σου κουτί και στα άλλα και κανένα πρόβλημα.

Μα έρχεται αυτή η ριμάδα η ελληνική γλώσσα και δεν σ' αφήνει να ησυχάσεις. Πληροφορία, δεν είναι «In form», είναι φέρω πληρότητα. Δηλαδή αν θέλω να είμαι ασφαλής, πρέπει να είμαι ολόκληρος, ακέραιος. Και ακέραιος είμαι όταν είμαι αληθινός. Όταν η ύπαρξή μου δεν ψευτίζει. Να γιατί ο Ελύτης θα ορίσει «όταν ακούς τάξη, ανθρώπινο αίμα μυρίζει». Γιατί πάντα εδώ και αιώνες, η αποτελεσματικότητα είναι το πιο ισχυρό άλλοθι των εξουσιαστών για να περιορίσουν την ελευθερία. Η οργάνωση, μια ελληνική οργάνωση δεν μπορεί να στοχεύει πουθενά αλλού, σε κανένα άλλο αποτέλεσμα, παρά μονάχα στην ελευθερία. Γιατί είναι δηλωμένο και βεβαιωμένο από τον παπού μου τον Αριστοτέλη πως το να ζητάς παντού το χρήσιμο και το αναγκαίο δεν ταιριάζει σε ανθρώπους μεγαλόψυχους και ελεύθερους. Δεν διαπραγματευόμαστε την ολόκληρη ελευθερία, δεν διαπραγματευόμαστε την αδιαμεσολάβητη δημοκρατία για χάρη κανενός χρήσιμου και αναγκαίου. Στα παπάρια μας το αποτέλεσμα, αν είναι να χάσουμε και πάλι τη ψυχούλα μας, τώρα που τη βρήκαμε. Το θέμα δεν

είναι απλά, αν τα όνειρα μας θα πάρουν εκδίκηση, αλλά ότι για να συμβεί αυτό, θα πρέπει επιτέλους, στα όνειρα μας να μην χωράνε μεσάζοντες!

Εδώ νομίζω βρίσκεται το κουμπί της ειρηνικής μας επανάστασης. Ότι ετούτη η κοινωνία, σχεδόν από το πουθενά, μέσα στην οδύνη του Μνημονίου, μέσα στην αποχαύνωση του καταναλωτισμού και της ευρωλιγούρας, πρέπει να βρει τη μαγκιά να επανεφεύρει το όρθιο βάδισμα. «Ότε δε γέγονα ανήρ, κατήργηκα τα του νηπίου». Δημοκρατία είναι η κατάργηση του νηπίου. Δημοκρατία είναι όταν ο τόπος μας αντριεύει και αντριώνεται.

Εδώ βρίσκεται και το κουμπί του «οργανωτικού ζητήματος» της κοινωνία μας, αλλά και των φορέων που οραματίζονται τη μεγάλη ανατροπή. Ότι η «οργάνωσή» μας, θα πρέπει να είναι υπηρετική, όχι των στόχων μας, αλλά της αλήθειας μας. Της ελευθερίας μας. Άρα δεν μπορεί να εκπροσωπείται, να διαμεσολαβείται, να μεσιτεύεται ή να αντιπροσωπεύεται. Η ελευθερία μας, η Δημοκρατία μας, η οργάνωση μας, η ύπαρξη μας ολόκληρη, τώρα που καταργούμε το νήπιο, οφείλει να είναι μόνο άμεση και αδιαμεσολάβητη. Με αυτό το αδιαπραγμάτευτο κριτήριο οφείλουμε να οικοδομήσουμε το αύριο...

Αντώνης Ανδρουλιδάκης

(Οικονομολόγος)

Πηγή: tonoikaipnevματα.wordpress.com